

ЕФЕКТИВНІСТЬ ТА РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ, ЯК ПРИНЦИПИ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВОСУДДЯ В УКРАЇНІ

Марина Сергіївна ЗАЙЦЕВА,

*доктор філософії, докторант відділу
аспірантури та докторантури ННЦ
"ІСЕ ім. Засл. проф. М.С. Бокаріуса"
Міністерства юстиції України*

Забезпечення правосуддя в Україні, як публічно-правова функція держави, передбачає не лише формальне створення судової системи та нормативне закріплення її повноважень, а й досягнення реальних результатів у вигляді своєчасного, справедливого та доступного судового захисту. У цьому зв'язку, адміністративно-правове забезпечення правосуддя дедалі більше орієнтується на критерії практичної дієвості, що виходять за межі суто формальної законності та зосереджуються на здатності управлінських і нормативних механізмів забезпечувати належне функціонування судової влади.

Адміністративно-правове забезпечення правосуддя ґрунтується на системі принципів, що визначають логіку правового регулювання, межі управлінського впливу та критерії оцінки діяльності відповідних органів. Серед них ефективність і результативність посідають особливе місце, оскільки спрямовують адміністративно-правові інструменти не лише на дотримання встановлених процедур, а й на досягнення конкретних цілей судової діяльності — забезпечення розумних строків розгляду справ, оптимального використання ресурсів, належної організації судової роботи та реального захисту прав і законних інтересів осіб. Вони дозволяють оцінювати адміністративні рішення й нормативні моделі з позицій їх практичної спроможності забезпечувати стабільність і якість правосуддя.

Взагалі, ефективність – це явище, яке характеризує оптимальність цілеспрямованої дії, способу, механізму реалізації або стану суб'єкту за наявності альтернатив. Вона проявляється через різницю (відмінність): між метою та отриманими результатами, враховуючи затрачені ресурси, встановлені цілі, обставини зовнішнього середовища та часові межі [1, с.205]. В свою чергу результативність – це міра точності управління, яка характеризується досягненням очікуваного стану об'єкта управління, мети управління або рівнем наближення до неї. Вона пов'язана з виробничими, технологічними та управлінськими процесами, конкретними проблемами і способами їх розв'язання. Рівні фазового стану організації різні, адже вони можуть характеризуватися як високими, так і низькими коефіцієнтами. Залежно від їх величини в реальній практиці можуть формуватися й різні стани організації як

системи: стабілізації, динамічної рівноваги елементів системи, втрати динамічної рівноваги складових організації. Це потребує прийняття різних управлінських рішень і критеріїв їх оцінки, що, своєю чергою, визначає специфіку формування системи результативності [2]. Отже, ефективність та результативність, як принципи адміністративно-правового забезпечення правосуддя в Україні, відображають вимогу до публічної адміністрації та судової системи діяти не лише формально в межах закону, а й таким чином, щоб управлінські та процесуальні рішення реально сприяли досягненню цілей правосуддя, а саме своєчасному, справедливому та доступному судовому захисту прав і свобод людини. Ефективність, у цьому контексті, характеризує раціональність організації адміністративно-правових механізмів, оптимальне використання фінансових, кадрових та інформаційних ресурсів, належну координацію між органами судової влади й органами публічної адміністрації, а також спроможність мінімізувати надмірні процедури й бюрократичні бар'єри без шкоди для законності та гарантій процесуальних прав. Результативність, своєю чергою, акцентує увагу на фактичному досягненні визначених законом і суспільством очікуваних наслідків діяльності у сфері правосуддя, зокрема на реальному виконанні судових рішень, підвищенні рівня довіри до судів, забезпеченні передбачуваності адміністративних дій та стабільності правозастосовної практики.

Список використаних джерел

1. Подольчак, Н. Поняття та види ефективності систем менеджменту машинобудівних підприємств. *Вісник Національного університету "Львівська політехніка"*. 2007. №23(606). С. 203-210.
2. Менеджмент організацій: Підручник / За заг. ред. Л. І. Федулової. К.: Либідь, 2004. 448 с.